

Globalne łańcuchy wartości : uwarunkowania rozwoju i funkcjonowania
0/ Henryk Woźniak, Angelika Kędzierska-Szczepaniak, Krzysztof
Szczepaniak. – Wydanie I. – Warszawa, 2023

Spis treści

Wstęp	7
CZĘŚĆ 1.	
PODZIAŁ NA GOSPODARKI „RDZENIA” I „PERYFERII” JAKO PUNKT WYJŚCIA DO ANALIZY ŁAŃCUCHÓW TOWAROWYCH	17
1.1. Ewolucja ujęcia relacji produkcyjnych i handlowych między przedsiębiorstwami	17
1.2. Koncepcja „systemu-świata” Wallersteina	21
1.3. Cykliczność w funkcjonowaniu gospodarki „systemu-świata”	26
1.4. Istota cykli hegemonicznych - faza współzależnej hegemonii	31
1.5. USA vs Chiny - próby hamowania rozwoju pretendenta	43
1.6. Dążenie do hegemonii sektorowej - przykład rynku bawełny	58
CZĘŚĆ 2.	
OD ŁAŃCUCHÓW TOWAROWYCH DO GLOBALNYCH ŁAŃCUCHÓW WARTOŚCI. ZNACZENIE ŁAŃCUCHÓW WARTOŚCI W GOSPODARCE	69
2.1. Globalne łańcuchy towarowe	69
2.2. Globalne łańcuchy wartości	77
2.3. Zarządzanie globalnymi łańcuchami wartości	95
2.4. Mapowanie globalnych łańcuchów tworzenia wartości	113
2.4.1. Wprowadzenie w problematykę za pomocą przykładu	113
2.4.2. Trendy wynikające z mapowania procesów w GVC	120
CZĘŚĆ 3.	
DETERMINANTY ARCHITEKTURY GLOBALNYCH ŁAŃCUCHÓW WARTOŚCI	135
3.1. Procesy rozdzielania produkcji i konsumpcji na drodze do globalizacji gospodarki	135
3.1.1. Istota i mechanizmy rozdzielania produkcji i konsumpcji	135
3.1.2. Ekonomia unbundlingu w globalnych łańcuchach wartości	148
3.1.3. Problem przewagi komparatywnej sektorów i krajów, czyli rekonfiguracja GVC w długim okresie	158
3.2. Zmiana paradygmatu i archetypy globalnych łańcuchów wartości	167
3.3. Fiasko industrializacji grupy krajów rozwijających się i Konsensus Waszyngtoński jako recepta na globalizację gospodarki	181

CZĘŚĆ 4.

RYNKOWE I REGULACYJNE ASPEKTY TWORZENIA WARUNKÓW DLA ROZWOJU GVC **191**

4.1. Ewolucja procesów rynkowych i regulacji w gospodarce USA	191
4.1.1. Długie spowolnienie i kryzys produkcji (okres 1960-1985)	191
4.1.2. „Reaganomika” i jej wpływ na procesy liberalizacji w okresie po 1985 roku	195
4.2. Wiodąca rola korporacji transnarodowych Stanów Zjednoczonych w GVC	201
4.2.1. Informacje wprowadzające o korporacjach transnarodowych	201
4.2.2. Finansowanie działalności korporacji transnarodowych	212
4.3. Procesy transformacji cyfrowej	221
4.3.1. Miejsce platform w transformacji cyfrowej	221
4.3.2. Charakter i efekty kolejnej fazy transformacji cyfrowej	230
4.4. Rola organizacji międzynarodowych w polityce wspierania GVC	236
4.5. Problem wyboru adekwatnej teorii międzynarodowej wymiany handlowej	245
4.5.1. Meandry ewolucji koncepcji handlu międzynarodowego	245
4.5.2. Eklektyczna teoria internacjonalizacji Dunninga	254

CZĘŚĆ 5.

PROCESY FINANSJALIZACJI W ROZWOJU GVC **261**

5.1. Istota i przejawy finansjalizacji - ogólny zarys	261
5.2. Skutki „dolaryzacji” wymiany handlowej dla krajów rozwijających się	268
5.2.1. Dolar jako waluta globalna	268
5.2.2. Udział dolara w transakcjach handlowych	274
5.3. Monopole intelektualne w globalnych łańcuchach wartości	286
5.3.1. Rosnąca rola aktywów niematerialnych	286
5.3.2. Realna władza rynkowa jako efekt monopolizacji	300
5.4. Procesy finansjalizacji korporacji w świetle badań	307
5.4.1. Zróżnicowanie reżimów finansjalizacji w długim okresie	307
5.4.2. Wyniki badań finansjalizacji korporacji	317

CZĘŚĆ 6.

FINANSJALIZACJA GLOBALNYCH ŁAŃCUCHÓW WARTOŚCI NA PRZYKŁADZIE APPLE INC. **323**

6.1. Organizacja działalności operacyjnej Apple na rynku światowym	323
6.2. Wykorzystanie inżynierii finansowej w celu maksymalizacji zysków	332
6.3. Wyznaczniki finansjalizacji działalności gospodarczej korporacji	339
6.4. Smartfon jako symbol finansjalizacji	351

CZĘŚĆ 7.

ZAMIAST ZAKOŃCZENIA - TRENDY W ROZWOJU I AKTUALNY CHARAKTER GVC **361**

Ewolucja globalnych łańcuchów wartości	361
Zmniejszenie handlu opartego na arbitrażu kosztów pracy w niektórych łańcuchach wartości	363
Globalne łańcuchy wartości coraz bardziej wiedzochłonne	364
Łańcuchy wartości coraz bardziej regionalne i mniej globalne	365
Zmiana geografii globalnego popytu	366
Wpływ pandemii COVID 19 na funkcjonowanie GVC	368
Determinanty rozwoju przyszłych GVC	371
Spis rysunków	376
Spis tabel	379
Spis literatury i źródeł internetowych	381

oprac. BPK